

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ за результатами семінару-практикуму «Планування бюджету»

Запитання 1. Базова дотація доведена лише на 2024 рік, а як складати запит на 2025-2026 роки ?

Відповідь:

Особливості взаємовідносин державного бюджету з місцевими бюджетами (включаючи положення та показники, необхідні для складання прогнозів місцевих бюджетів) визначаються у Бюджетній декларації (п. 9 ч. 9 ст. 33 [Бюджетного кодексу України](#)). Прогноз місцевого бюджету – документ середньострокового бюджетного планування, що визначає показники місцевого бюджету на середньостроковий період і є основою для складання проєкту місцевого бюджету. Водночас відповідно до [Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»](#) встановлено, що в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації не застосовуються норми статті 75¹ Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів.

В умовах воєнного стану бюджетні запити на плановий бюджетний період – 2024 рік та середньострокову перспективу – 2025–2026 роки складаються на основі прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України та з урахуванням концентрації ресурсів на першочергових діях та заходах, які необхідно вжити для виконання покладених функцій, у тому числі для подолання наслідків війни (лист Міністерства фінансів України від 18.08.2023 № 15110-08-6/22354).

Таким чином, під час підготовки бюджетних запитів на плановий бюджетний період – 2024 рік та середньострокову перспективу – 2025 – 2026 роки, необхідно враховувати основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку, що впливають на видаткову частину місцевого бюджету, насамперед має бути враховано потребу в коштах на оплату праці у бюджетних установах відповідно до умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати, а також проведення розрахунків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Запитання 2. Якщо місцева цільова програма була прийнята до 2024 року, то що заповнюємо у бюджетному запиті на 2025 -2026 роки? Чи є підстави для заповнення?

Відповідь:

Бюджетний запит – документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів (ГРК), що містить пропозиції до проекту бюджету на плановий бюджетний період з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для виконання покладених на нього функцій на середньостроковий період, на підставі відповідних граничних показників видатків бюджету та надання кредитів з бюджету (п. 9 ч. 1 ст. 2 [Бюджетного кодексу України](#)).

Порядок складання, розгляду та аналізу бюджетних запитів з урахуванням особливостей складання проектів місцевих бюджетів встановлює Інструкція з підготовки бюджетних запитів, яку доводить місцевий фінансовий орган до головних розпорядників бюджетних коштів (ч. 3 ст. 75 Бюджетного кодексу України).

Інформація, яка включається до бюджетного запиту, має характеризувати направленість дій ГРК на досягнення цілей державної політики, через реалізацію визначених ним бюджетних програм. ГРК забезпечує узгодженість стратегічного та бюджетного планування шляхом визначення набору заходів та результативних показників бюджетних програм, які є необхідними та достатніми для виконання показників досягнення цілей державної політики в середньостроковій перспективі.

Показники видатків на два наступні за плановим роки у бюджетних запитах ГРК мають відповідати показникам пропозицій до прогнозу бюджету громади на плановий та два наступні періоди. Водночас відповідно до [Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»](#) встановлено, що в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації не застосовуються норми статті 75⁻¹ Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів.

Таким чином, якщо місцева цільова програма була прийнята до 2024 року та передбачається завершення строку її виконання з огляду на досягнення мети, виконання завдань і заходів у плановому періоді, то бюджетний запит на плановий бюджетний період – 2024 р. формується з урахуванням граничного обсягу видатків, доведеного місцевим фінансовим органом. Водночас під час підготовки бюджетних запитів на середньострокову перспективу – 2025-2026 рр. необхідно враховувати основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку, що впливають на видаткову частину місцевого бюджету, зокрема підвищення розмірів державних соціальних стандартів, проведення розрахунків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв тощо.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 3. За яким рівнем розпорядника (одержувач чи розпорядник нижчого рівня) коштів повинно здійснюватися планування Комунальної установи «Об'єднаний трудовий архів» та Комунального закладу «Історико - культурний комплекс «Вовчак - Волинська Січ»?

Відповідь:

У відповідності до [ст. 2 Бюджетного кодексу України](#) **бюджетні установи** - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету. Бюджетні установи є неприбутковими.

Одержувач бюджетних коштів - суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету.

Крім того п. 9 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого [Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228](#) прописано критерії визначення одержувача для здійснення заходів бюджетної програми.

Отже планування Комунальної установи «Об'єднаний трудовий архів» та Комунального закладу «Історико - культурний комплекс «Вовчак - Волинська Січ» повинно здійснюватися у відповідності до норм та вимог діючого законодавства і може бути як за рівнем одержувача так і за рівнем розпорядника нижчого рівня бюджетних коштів, в залежності від особливостей організаційно – правової форми та господарської діяльності. Тому кожен установу слід розглядати індивідуально та визначати відповідний рівень розпорядника коштів відповідно до вимог законодавства.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 4. Скажіть будь-ласка чи можна інструкцією затвердити тільки 1 та 2 додаток? Чи обов'язково затверджувати 3?

Відповідь:

Наказом Міністерства фінансів України від 17.07.2015 № 648 [«Про затвердження типових форм бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів»](#), затверджені типові форми бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів за програмно - цільовим методом (форма 1, форма 2, форма 3).

В п. 3 наказу МФУ від 17.07.2015 № 648 зазначено, що місцеві фінансові органи згідно з типовими формами бюджетних запитів, затвердженими цим наказом, та з урахуванням особливостей складання проектів місцевих бюджетів забезпечують розробку та доведення до головних розпорядників бюджетних коштів інструкцій з підготовки бюджетних запитів.

Таким чином, Інструкція з підготовки бюджетних запитів головними розпорядниками бюджетних коштів за програмно-цільовим методом до проекту місцевого бюджету, повинна містити типові форми бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів за програмно-цільовим методом (форма 1, форма 2, форма 3).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 5. Який буде у 2024 році юридичний механізм неперерахування до держбюджету реверсної дотації ?

Відповідь:

У Верховній раді України прийнято проект [«Закону України про Державний бюджет України на 2024 рік»](#) № 10000 від 15.09.2023. Після прийняття він повинен бути направлений на підпис Голові Верховної Ради України та Президенту України.

У прикінцевих положеннях до законопроекту № 10000, зазначається про зупинення на 2024 рік дії абзацу п'ятого частини третьої статті 98 та абзацу п'ятого частини третьої статті 99 БКУ щодо передачі реверсної дотації з місцевих бюджетів до державного бюджету. Після підписання ЗУ «Про державний бюджет на 2024 рік» та опублікування в газеті «Голос України», закон вступить в дію, а реверсна дотація не буде вилучатись до державного бюджету.

Також, пункт 22 Постанови КМУ № 590 від 9 червня 2021 року «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану», визначено, що перерахування реверсної дотації до державного бюджету з місцевих бюджетів територій, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих, згідно з [переліком](#), затвердженим Мінреінтеграції, Казначейством не здійснюється.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 6. Чи у Формі 2 в графі 6 (затверджено) має бути розпис на рік чи з урахуванні змін протягом року?

Відповідь:

Наказом Міністерства фінансів України від 17.07.2015 № 648 [«Про затвердження типових форм бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів»](#), затверджені типові форми бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів за програмно-цільовим методом (форма 1, форма 2, форма 3).

Графою 6 передбачено внесення даних у відповідності до звітних даних, тобто розпис на рік з урахуванням змін.

Отже, у формі 2 Бюджетного запиту, затвердженого наказом МФУ від 17.07.2015 року № 648, передбачено вносити до графи 6 дані річного розпису з урахуванням затверджених змін.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 7. Чи мають ГРК подавати бюджетний запит в процесі виконання бюджету? Наприклад при внесенні змін до бюджету?

Відповідь:

Відповідно до пункту 9 частини першої статті 2 [Бюджетного кодексу України](#), бюджетний запит - документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить **пропозиції до проекту бюджету на плановий бюджетний період** з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для виконання покладених на нього функцій на середньостроковий період, на підставі відповідних граничних показників видатків бюджету та надання кредитів з бюджету.

Частиною четвертою статті 75 БКУ передбачено, що головні розпорядники бюджетних коштів організують розроблення бюджетних запитів для подання місцевим фінансовим органам у терміни та порядку, встановлені цими органами. Головні розпорядники бюджетних коштів забезпечують своєчасність, достовірність та зміст поданих місцевим фінансовим органам **бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проєкту місцевого бюджету**, згідно з вимогами місцевих фінансових органів.

Таким чином подання бюджетних запитів головними розпорядниками бюджетних коштів при внесенні змін до бюджету не передбачено.

Запитання 8. Чи потрібно робити бюджетний запит на бюджетні програми, що виникають протягом року за рахунок трансфертів з інших бюджетів?

Відповідь:

Відповідно до пункту 9 частини першої статті 2 [Бюджетного кодексу України](#), бюджетний запит - документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить **пропозиції до проекту бюджету на плановий бюджетний період** з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для виконання покладених на нього функцій на середньостроковий період, на підставі відповідних граничних показників видатків бюджету та надання кредитів з бюджету.

Частиною четвертою статті 75 БКУ передбачено, що головні розпорядники бюджетних коштів організують розроблення бюджетних запитів для подання місцевим фінансовим органам у терміни та порядку, встановлені цими органами. Головні розпорядники бюджетних коштів забезпечують своєчасність, достовірність та зміст поданих місцевим фінансовим органам бюджетних запитів, **які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту місцевого бюджету**, згідно з вимогами місцевих фінансових органів.

Відповідно до частини п'ятої статті 75 БКУ місцеві фінансові органи на будь-якому етапі складання і розгляду проектів місцевих бюджетів здійснюють **аналіз бюджетного запиту**, поданого головним розпорядником бюджетних коштів, з точки зору його відповідності меті, пріоритетності, а також дієвості та ефективності використання бюджетних коштів. На основі результатів аналізу керівник місцевого фінансового органу **приймає рішення про включення бюджетного запиту до пропозиції проекту місцевого бюджету** перед поданням його на розгляд відповідно Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям, виконавчим органам відповідних місцевих рад.

Отже, складання бюджетних запитів протягом року не передбачено, незалежно від виду додаткових джерел надходжень.

Запитання 9. Якщо граничні показники будуть доведені ГРК, а після того придуть ще показники міжбюджетних трансфертів, то МФО має довести уточнені граничні показники і ГРК уточнює свої бюджетні запити?

Відповідь:

При підготовці проекту місцевого бюджету на 2024 рік МФО розробляє та затверджує Інструкцію з підготовки бюджетних запитів для головних розпорядників бюджетних коштів. Нормативно-правовою основою для цього є Лист Міністерства фінансів України від 16.08.2023 №05110-08-6/22354 «Про особливості складання проектів місцевих бюджетів на 2024 рік», Лист Міністерства фінансів України від 07.08.2023 №04110-08-2/21527 «Про підготовку бюджетних запитів на 2024-2026 роки», Наказ Міністерства фінансів України від 21.12.2022 року № 450 [«Про затвердження Інструкції з підготовки бюджетних запитів»](#), Наказ Міністерства фінансів України від 17.07.2015 року № 648 [«Про затвердження типових форм бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів»](#). Крім того, застосовуються показники виконання бюджету міської/селищної/сільської територіальної громади в поточному році, а також показники проекту Закону України від 15.09.2023 №10000 «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

Таким чином, якщо проєкт місцевого бюджету вже сформовано на основі бюджетних запитів, що надали головні розпорядники бюджетних коштів, а МФО отримали розрахункові планові показники міжбюджетних трансфертів, то МФО має довести уточнені граничні показники головним розпорядникам, оскільки це є їх повноваженням. Після цього головні розпорядники бюджетних коштів вносять уточнення до своїх бюджетних запитів, здійснюючи відповідні корегування показників, і надають МФО. Норма щодо корегування показників бюджетних запитів може бути закріплена в Інструкціях з підготовки бюджетних запитів, яка розробляється, затверджується та надсилається МФО головним розпорядникам коштів, окремим пунктом.

Запитання 10. З якого місяця підвищується мінімальна заробітна плата? Як планувати зарплату для посадових осіб?

Відповідь:

У Статті 8 проекту Закону України від 15.09.2023 №10000 «Про Державний бюджет України на 2024 рік», який прийнятий народними депутатами, визначено наступне: «Установити з 1 січня 2024 року мінімальну заробітну плату: у місячному розмірі: з 1 січня - 7100 гривень, з 1 квітня - 8000 гривень; у погодинному розмірі: з 1 січня - 42,6 гривні, з 1 квітня - 48 гривень».

У листі Міністерства фінансів України від 07.08.2023 р. № 04110-08-2/21527 “Про підготовку бюджетних запитів на 2024–2026 роки” зазначається наступне:

«Прогнозний розмір мінімальної заробітної плати становитиме:
з 1 січня 2024 року – 7 100 грн, з 1 липня 2024 року – 8 000 грн;
з 1 січня 2025 року – 8 370 грн;
з 1 січня 2026 року – 8 956 грн;

Прогнозний посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

з 1 січня 2024 року – 3 195 грн, з 1 липня 2024 року – 3 600 грн;
з 1 січня 2025 року – 3 766 грн;
з 1 січня 2026 року – 4 030 грн.

Видатки на оплату праці працівників бюджетної сфери розраховано з урахуванням прогнозного розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС та прогнозного розміру мінімальної заробітної плати. Індексацію грошових доходів має бути здійснено в межах фонду оплати праці на 2024 рік (Закон України від 03.07.1991 № 1282-XII [«Про індексацію грошових доходів населення»](#)). Таким чином, підвищення мінімальної заробітної плати відбудеться з 1 січня 2024 року та з 1 липня 2024 року. Визначення розміру та джерел отримання заробітної плати для посадових осіб ОМС регулюється положеннями статей 2 та 21 Закону України від 07.06.2001 р. № 2493 [«Про службу в органах місцевого самоврядування»](#).

Механізм планування заробітної плати для посадових осіб ОМС визначається нормами Постанови КМУ від 9 березня 2006 р. № 268 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів» (поточна редакція від 26.08.2021).

Нарахування заробітної плати обслуговуючих робітників ОМС відбувається згідно норм наказу Міністерства економіки України від 23.03.2021 р. № 609 «Про умови оплати праці робітників, зайнятих обслуговуванням органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та їх виконавчих органів, органів прокуратури, судів та інших органів».

Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 25.04.2023 р. №391 [«Деякі питання оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування під час воєнного стану»](#) для ОМС рекомендовано підвищити посадові оклади працівникам, які безпосередньо здійснюють свої повноваження на територіях:

- активних бойових дій – в 2 рази;
- можливих бойових дій – в 1.5 рази.

Території активних і можливих бойових дій визначаються згідно Наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 р. № 309, яким затверджено [Перелік територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих РФ](#).

Згідно роз'яснення [спільного Роз'яснення](#) Наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерства економіки України та Національного агенства України з питань державної служби України [від 19.05.2023 № 4707-05/23037-03 «Щодо оплати праці працівників державних органів та органів місцевого самоврядування, які безпосередньо здійснюють свої повноваження на територіях, на яких ведуться \(велися\) бойові дії під час воєнного стану»](#) для підвищення окладів треба затвердити перелік працівників, які здійснюють повноваження у зонах активних і можливих бойових дій, а також затвердити оновлений штатний розпис, у якому по таким працівникам має бути спеціальна примітка. Для ОМС таке підвищення окладів є всього лише рекомендацією, яка не обов'язкова до виконання.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 11. Чи потрібно публікувати на сайті бюджетні запити одержувачам чи розпорядникам коштів нижчого рівня, а саме комунальним некомерційним підприємствам?

Відповідь:

Пункт 3, статті 28 [Бюджетного кодексу України](#), визначає, що головні розпорядники коштів місцевих бюджетів розміщують бюджетні запити на своїх офіційних сайтах або оприлюднюють їх в інший спосіб не пізніше ніж через три робочі дні після подання Верховній Раді Автономної Республіки Крим, відповідній місцевій раді проєкту рішення про місцевий бюджет. Розпорядники нижчого рівня заповнюють форми бюджетних запитів та подають їх для зведення головному розпоряднику.

Отже, законодавством не передбачено, що розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня (одержувачів бюджетних коштів) повинні публікувати інформацію, яку заповнюють у формах бюджетного запиту та подають головному розпоряднику бюджетних коштів.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 12. Якщо місцева цільова програма прийнята до 2024 року, на 2025-2026 роки і зараз не планується до затвердження. Яким чином планувати видатки на 2025-2026 роки, якщо за цією програмою здійснюється фінансування бюджетної установи, в тому числі утримання працівників (наприклад – відділ благоустрою, комунальна установа «Трудовий архів»)?

Відповідь:

Відповідно до [Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»](#), а саме пункту 22 частини першої статті 26, виключно на пленарних засіданнях місцеві ради можуть затверджувати цільові програми, крім того згідно статті 27 виконавчі органи місцевих рад, розробляють програми, подають їх на затвердження місцевих рад, організовують процес їх виконання та подають місцевій раді звіти про хід і результати виконання програм.

При складанні місцевих цільових програм варто користуватися власним Порядком розроблення, виконання, моніторингу місцевих програм та звітності про їх виконання, якщо такий документ затверджений у вашій громаді. Якщо на сьогодні такого нормативно-правового акту у вас немає, але ви бажаєте систематизувати роботу у цьому напрямку, то ви можете звернутися до регіонального офісу Проєкту USAID «ГОВЕРЛА» у вашій області, де вас детально проконсультують щодо його розробки та нададуть примірний проєкт зазначеного документу. В іншому випадку можна орієнтуватися на [Закон України «Про державні цільові програми»](#) та [Постанову Кабінету міністрів України від 31 січня 2007 р. №106 «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм»](#). У них наводиться структура програм, порядок їх розробки та моніторингу виконання, адже на сьогодні немає інших спеціальних законів або постанов щодо цільових програм саме для територіальних громад.

Таким чином щодо питання планування видатків на майбутні за плановим 2024 роком періоди, звертаємо вашу увагу, що відповідно до [Закону України від 15.03.2022 № 2134-IX «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України та інших законодавчих актів України»](#) призупинено дію статті 75-1 Бюджетного кодексу України та пов'язані з нею норми щодо прогнозів місцевих бюджетів, тому прогноз місцевого бюджету у 2023 році не складається. Водночас для розрахунку орієнтовних сум видатків на утримання бюджетної установи на 2025 та 2026 роки варто користуватися, наприклад, інформацією щодо прогнозного росту соціальних стандартів та видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. Вся необхідна інформація зокрема доводилася листами МФУ від 07.08.2023 р. № 04110-08-2/21527 «Про підготовку бюджетних запитів на 2024–2026 роки» та від 16.08.2023 №05110-08-6/22354 «Про особливості складання проєктів місцевих бюджетів на 2024 рік».

Запитання 13. Чи є оновлене законодавство щодо порядку розроблення місцевих цільових програм?

Відповідь:

Розробка місцевих цільових програм базується переважно на законодавчій базі, яка регламентує розроблення та виконання державних цільових програм. Отже, наводимо основні нормативно-правові акти, які регламентують формування і реалізацію прогнозних та програмних документів, у т.ч. цільових програм, в територіальних громадах (в порядку ієрархії нормативно-правових актів):

- [Бюджетний кодекс України](#);
- [Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”](#);
- [Закон України “Про засади державної регіональної політики”](#);
- [Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України”](#);
- [Закон України “Про державні цільові програми”](#);
- [Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів” від 4 серпня 2023 р. № 816](#);
- [Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм від 31 січня 2007 р. N 106](#).

На місцевому рівні місцеві ради, як правило, приймають рішення, якими затверджують порядки розроблення, виконання, моніторингу місцевих програм та звітності про їх виконання. Також, під час розробки місцевих цільових програм необхідно враховувати цілі та пріоритети, визначені прогнозними і програмними документами економічного та соціального розвитку національного рівня, а також враховувати інші стратегічні рішення, прийняття яких викликано воєнним часом. Насамперед, увагу доцільно звернути на врахування положень:

- Української доктрини;
- Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України;
- [Формули миру](#), що представлена Президентом України;
- Плану України в рамках програм підтримки Європейського Союзу «Український фонд» на 2024–2027 роки;
- [Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року](#).

Запитання 14. Чи буде присутня в проєкті бюджету 2024 року індексація заробітної плати?

Відповідь:

Питання індексації заробітної плати врегульовано двома нормативними актами:

- 1) Закон України [«Про індексацію грошових доходів населення»](#)
- 2) Постанова КМУ №1078 від 17 липня 2003 [«Про затвердження Порядку проведення індексації грошових доходів населення»](#).

Дію Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» було призупинено на 2023 рік. Про це зазначено у п. 3 Прикінцевих положень до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

У Верховній Раді проголосований Закон України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» №10000 від 15.09.2023 року і зараз на підписі в Голови Верховної Ради України, який передбачає підвищення мінімальної зарплати із 01.01.2024 року у розмірі – 7 100 грн, а з 1 квітня – 8 000 грн.

Водночас у зазначеному законопроєкті відсутні положення щодо продовження дії положень щодо призупинення нарахування індексації у 2024 році. Тому, у 2024 році відновиться дія Закону України "Про індексацію грошових доходів населення" та Постанова КМУ №1078 від 17 липня 2003 «Про затвердження Порядку проведення індексації грошових доходів населення».

Ще однією ознакою, що вказувала б на відновлення індексації в 2024 році, можна вважати лист Міністерства фінансів України №04110-08-2/21527 від 07.08.2023 р. «Про підготовку бюджетних запитів на 2024-2026 роки», де зазначено наступне: Індексацію грошових доходів має бути здійснено в межах фонду оплати праці на 2024 рік (Закон України від 03.07.1991 № 1282-XII «Про індексацію грошових доходів населення»). Обчислення індексу споживчих цін для індексації грошових доходів населення має здійснюватися наростаючим підсумком, починаючи з 01 січня 2024 року.

Отже, якщо прийнятий депутатами законопроєкт №10000 «Про Державний бюджет України на 2024 рік», відновлює проведення індексації заробітної плати, яке розпочнеться з 1 січня 2024 року.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 15. Які коефіцієнти росту оплати комунальних послуг та енергоносіїв на 2024-2026 роки ?

Відповідь:

Відповідно до листа Міністерства фінансів України №04110-08-2/21527 від 07.08.2023 р. «Про підготовку бюджетних запитів на 2024-2026 роки», видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (КЕКВ 2270), становлять:

- у 2024 році - коефіцієнт 1,125;
- у 2025 році – коефіцієнт 1,086;
- у 2026 році – коефіцієнт 1,071.

Запитання 16. Чи потрібно всі кошти, що виділяються на КНП в галузі охорони здоров'я, окрім оплати комунальних послуг, відобразити через цільові програми?

Відповідь:

З 1 квітня 2020 року в Україні змінено систему фінансування охорони здоров'я, зокрема медична послуга оплачена за програмою медичних гарантій з державного бюджету.

Повноваження органів місцевого самоврядування зазначені у частині 3 статті 89 [Бюджетного кодексу України](#), зокрема це :

- ✓ оплата комунальних послуг та енергоносіїв комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам, для забезпечення надання медичних послуг за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення;
- ✓ місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, які належать відповідним територіальним громадам, місцеві програми надання населенню медичних послуг понад обсяг, передбачений програмою державних гарантій медичного обслуговування населення.
- ✓ Місцеві програми громадського здоров'я.

Таким чином, визначено що фінансування з місцевих бюджетів КНП галузі охорони здоров'я здійснюється на виконання місцевих цільових програм. Які це будуть програми та які заходи вони охоплять, вирішують місцеві ради в межах бюджетного законодавства та ресурсів відповідного бюджету.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Запитання 17. Які індекси споживчих цін на товари та послуги 2024-2026 роки?

Відповідь:

Відповідно до додатку до проекту ЗУ «Про Державний бюджет України на 2024 рік», прийнятого народними депутатами, а саме в частині прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2023–2026 роки, розрахованих Мінекономіки, зазначено що індекс споживчих цін:

у середньому до попереднього року, р/р:

- у 2024 році - 113,8 %
- у 2025 році - 109,8 %
- у 2026 році - 106,2 %

Якщо брати грудень до грудня попереднього року, то вони становлять:

- у 2024 році - 110,8 %
- у 2025 році - 107,0 %
- у 2026 році - 105,8 %

Проте в пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що враховуючи високий рівень невизначеності тривалості та наслідків війни, активності бойових дій ймовірності виникнення нових викликів, показники макроекономічного прогнозу на середньострокову перспективу може бути скориговано. З метою мінімізації ризиків виконання бюджету та з урахуванням міжнародної практики для розрахунку показників, використано базовий сценарій макроекономічного прогнозу.

Ця публікація стала можливою завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цієї публікації не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.